

ति” इति । ‘प्रतिपदं’ प्राथम्यं, ‘आज्यस्य’, प्राणावस्थितिहेतुत्वात् प्राणत्वं, तस्य प्राथम्येन यजमानस्य मुख एव ‘प्राणं’, स्थापयति ।

(४) आज्यहोमादूर्ध्वमितरान् होमान् विधत्ते । “अन्नहोमान् जुहोति । शरीरवदेवावरुन्धे” इति । शरीरमस्यास्तीति ‘शरीरवत्’ गवादिकं, तत् सर्वं प्राप्नोति ॥

(५) यदुक्तं सूत्रकारेण, एकस्मै स्वाहेत्येतेषामनुवाकानामयुज आज्येन युजोन्नेनाज्येनान्तत इति । तत्रादुगमयुगमसंख्ययोरनुवाकयोर्व्यवस्थां विधत्ते । “व्यत्यासं जुहोति । उभयस्यावरुद्धौ” इति । सप्तमकाण्डस्य द्वितीयप्रपाठके दशिनीयमनुवाकानामियमानुपूर्वी, एकस्मा एकस्मै द्वाभ्यां त्रिभ्यश्चतुर्भ्यः पञ्चभ्यो दशभ्योविंशत्यै पञ्चाशते शतायेति । तत्र प्रथमतोयपञ्चमसप्तमनवमानुवाका अयुजः । तानाज्येन जुहुयात् । द्वितीयचतुर्थषष्ठाष्टमदशमानुवाकास्तु युजः । तानन्नेन जुहुयात् । एवञ्च सत्याज्यमन्नं पुनरप्याज्यमन्नमिति व्यत्यस्य ऊतं भवति । स च ‘व्यत्यासः’, ‘उभयस्य’ आज्यस्यान्नस्य च, सम्पादनाय भवति ॥

(६) पूर्वञ्च यन्नक्तं होमान् जुहोति इत्युक्तो योयं रात्रिरूपो होमकालः तमिमं प्रशंसति । अथवा तत्र नक्तहोमनिति होमविशेषसंज्ञा । अत्रतु कालं विधत्ते । “नक्तं जुहोति । रक्षसामपहत्यै” इति । रात्रौ हि रक्षांसि सञ्चरन्ति तानि च अग्नेन होमेनापहतानि भवन्ति ॥

(७) पूर्वाक्तव्यत्यासप्रकारेण शताय स्वाहेत्यस्यान्यानुवाकस्यान्नं द्रव्यं प्राप्तं, तदपोद्य आज्यद्रव्यं विधत्ते । “आज्येनान्ततो